

Początki golfa na Śląsku

Golf w Polsce do 1980 roku był prawie nieznan, chociaż na terenach przedwojennej Polski było kilka pól golfowych, o czym można przeczytać w niektórych artykułach pism golfowych. Również starsi mieszkańcy Katowic pamiętają pole golfowe zbudowane w latach międzywojennych w dzielnicy Katowice – Giszowiec.. Nawiązując do tych tradycji grupa entuzjastów golfa pod kierownictwem Ryszarda Skorupy czyniła starania w sprawie powołania w Klubie „Start” Katowice Sekcji Golfa Sportowego. Poważną przeszkodą w realizacji tego przedsięwzięcia był brak terenów do zbudowania odpowiedniego obiektu. W tym celu, przy współpracy z inż. Janem Cieślarem współorganizatorem Sekcji Golfa przy NHKG Ostrawa i inż. Wacławem Kulichem projektantem i kierownikiem budowy pola golfowego w Szilerzowicach pod Ostrawą, opracowano wstępny plan 9-cio-dołkowego pola golfowego na terenie Katowickiego Parku Leśnego. Władze Klubu „Start” Katowice wystosowały do Urzędu Miasta Katowice pismo z dnia 21 lutego 1983 roku z prośbą o wyrażenia zgody na udostępnienie terenu pod budowę pola golfowego. Wiceprezydent miasta Katowice w odpowiedzi w piśmie z dnia 9.III 1983 Nr Or I- 4/4/83 wyraził zgodę na zaadoptowanie części proponowanych terenów na pole golfowe, z uwagą, że dalsze tereny będą mogły być udostępnione po rozwinięciu działalności pozytywnie ocenionej przez społeczeństwo.

Takie stanowisko Władz Miasta zdecydowało o wyrażeniu zgody Zarządu Klubu „Start” Katowice na powstanie Sekcji Golfa Sportowego. W zebraniu założycielskim w miesiącu listopadzie 1982 roku wzięło udział 17 osób w tym pięciu młodych ludzi w wieku juniorskim. Kierownikiem sekcji został animator tego przedsięwzięcia Ryszard Skorupa, a sekretarzem - Antoni Wala. W pierwszym okresie zimowo-wiosennym członkowie Sekcji spotykali się w pomieszczeniach Klubowych, gdzie odbywały się szkolenia teoretyczne z zakresu przepisów, etykiety i sprzętu golfowego. W zajęciach tych wykorzystywano obcojęzyczne materiały książkowe i czasopisma. Rok 1983 członkowie sekcji poświęcili na przygotowanie terenów treningowych do gry w golfa na obrzeżach lotniska Aeroklubu Śląskiego i Parku Leśnego w Katowicach Muchowcu, na których rozpoczęto systematyczne praktyczne zajęcia szkoleniowe, często pod kierunkiem trenerów i bardziej doświadczonych graczy z Klubu NHKG Ostrawa.

Zarząd Klubu „Start” Katowice widząc potrzeby i dużą aktywność członków oddał do dyspozycji Sekcji Golfa Sportowego domek typu „Brda”. Domek ten członkowie umeblowali i zaadoptowali do potrzeb Sekcji. Doprowadzili wodę i prąd oraz wykonali kanalizację. W domku znajdowało się stosunkowo duże pomieszczenie, mały magazynek na drobny sprzęt do prac na polu i wnęka kuchenna. Domek w krótkim czasie stał się miejscem spotkań członków, gdzie dyskutowano o problemach związanych z zasadami i etykietą golfa oraz zastanawiano się nad rozwiązywaniem bieżących zadań.

Poważnym utrudnieniem rozwoju golfa był brak możliwości kupna w Polsce w tym czasie jakiegokolwiek sprzętu golfowego. Na początku działalności Sekcji dysponowano jednym pełnym kompletem i kilkunastoma używanymi kijami golfowymi oraz kilku setkami używanych piłek golfowych, sprowadzonych do Polski w ramach kontaktów rodzinno-handlowych. Posiadane kije posłużyły za wzorce do wykonania następnych we własnym zakresie. Część główek kijów żelaznych (ironów) i putterów odlano z mosiądzu a część ze stali nierdzewnej. Większy problem sprawiało nabycie trzonków (shaftów). Próby zastosowania rurek ze stopu aluminium nie były udane. Po kilku uderzeniach odkształcały się, uniemożliwiając wykonanie prawidłowych uderzeń. Znacznie lepiej spisywały się trzonki stalowe, wykonane ze starych kijków narciarskich. W tym czasie w sprzedaży były jednak tylko kijki aluminiowe. Wyprodukowano również kilkadziesiąt uchwytów (gripów) gumowych. Wykonane tym sposobem kije stwarzały możliwości ćwiczeń uderzeń golfowych jednak nie zapewniały uzyskiwania znacznych postępów. Kolejnym sprzętem było wykonanie przez członków sekcji kilku wózków golfowych. Materiały stanowiły rurki stalowe i kółka po starych wózkach dziecięcych. Dopiero częste wyjazdy na zawody do Czech i innych państw zachodnich dało możliwości zakupu sprzętu golfowego.

Dużym problemem było przygotowanie i utrzymywanie terenów golfowych z powodu niemożliwości zakupu w kraju odpowiedniego sprzętu. Zakupiona przez Klub kosiarka rotacyjna rozwiązywała częściowo problem, ale nie nadawała się do koszenia fairwayów. Do tego celu skonstruowano i zbudowano zestaw ciągniony przez traktor, złożony z ręcznych kosiarek wrzecionowych.

Wyjazdy na turnieje golfowe odbywały się na zaproszenia Klubu sportowego NHKG Ostrawa potwierdzane przez tamtejszy Czechosłowacki Związek Sportowy Oddział Wojewódzki (Severomorawski krajski vybor). Każdy wyjazd w stanie wojennym był

związany z załatwieniem wielu formalności. W pierwszym rzędzie złożenia wniosku do Wydziału Kultury Fizycznej i Turystycznej Urzędu Wojewódzkiego o przeprowadzenie kontaktu międzynarodowego, zaopiniowanego przez Radę Wojewódzką Zrzeszenia Sportowego Spółdzielczości Pracy „Start” – Katowice. Wniosek ten był konieczny do otrzymania paszportu służbowego dla każdego zawodnika przy pierwszym wyjeździe lub możliwości pobrania go przy następnych wyjazdach. Po powrocie z zawodów paszporty musiały być zdeponowane w Komendzie Wojewódzkiej Milicji. Wszystkie wyjazdy odbywały się własnymi środkami transportu na własny koszt. Osobny problem był związany z wymianą walutową, której warunki ciągle się zmieniały. Powodowało to wiele problemów przy przekraczaniu granicy; nigdy nie było wiadomo, czy uda się ją przekroczyć.

W pierwszym roku działalności Sekcji Golfa zorganizowano wyjazd członków na turniej przeprowadzany na polach w Šhileřowicach, w którym udział wzięli Ryszard i Reinhold Skorupa, którzy już wcześniej grywali na tych i innych polach w Niemczech i Holandii. Pozostali członkowie nie byli jeszcze na tyle przygotowani, aby wziąć udział w turnieju, dlatego byli jedynie obserwatorami.

W latach 1984 – 1989 członkowie sekcji Golfa Sportowego. K.S. „Start” Katowice byli już czynnymi uczestnikami wielu zawodów golfowych, biorącymi udział w najważniejszych turniejach organizowanych przez Klub NHKG Ostrawa (w 6-ciu do 8-miu turniejach w ciągu roku). Dobra współpraca i przyjacielskie stosunki z władzami tamtejszego Klubu pozwoliły na zorganizowanie w latach 1985 -1988 czterech dużych dwu dniowych turniejów o Puchar Prezesa „Startu” Katowice, w których każdorazowo brało udział około 70 zawodników obu Klubów. Klub NHKG Ostrawa udostępniał przygotowane do turnieju pole golfowe, udzielał pomocy organizacyjnej i obsługi sędziowskiej. O dobrej współpracy obu Klubów świadczy fakt przyznania Ryszardowi Skorupie przez Władze Klubu NHKG dyplomu uznania za wzorową współpracę i wkład w rozwój golfa. Współpraca ta owocowała coraz lepszymi wynikami naszych zawodników, którzy uzyskiwali dobre miejsca w zawodach, niejednokrotnie zdobywając pierwsze miejsca w swoich grupach handicapowych i obniżali swoje handicapy. Do najbardziej aktywnych i uzyskujących najlepsze wyniki sportowe należeli: Ryszard Skorupa, Antoni Wala, Stefan Szostak i Robert Szwarc.

Na podkreślenie zasługuje zajęcie w grupie handicapowej 25 – 36 w zawodach na wyrównanie w 1986 roku

- I-go miejsca przez Roberta Szwarca w turnieju METASPORTU,

- było to szczególne zwycięstwo bo jako pierwszy polski golfista zwyciężył w swojej kategorii.

- I-go miejsca przez Stefana Szostaka w turnieju CROSS COUNTRY,

zaś w roku 1987 w tej samej grupie handicapowej

- I-go miejsca przez Antoniego Wala w turnieju MORAW i turnieju OSTRAWY oraz,
- II-go miejsc przez Stefana Szostaka w Pucharze Katowic.

W okresie działalności Sekcji Golfa Sportowego przy Klubie Sportowym „Start” Katowice z golfem zapoznało się teoretycznie i praktycznie około 50 osób. Jednak informacji w polskich środkach przekazu na temat działalności Sekcji i uzyskiwanych wyników wówczas prawie nie było. Wyjątkiem były dwa artykuły. Jeden ukazał się w miesięczniku „Sportowiec” w dniu 14.11.1983 r. pod tytułem „Golf na lotnisku” a drugi w Katowickim „Sport” w roku 1984 noszący tytuł „Golf po,,, amatorsku”. Pierwszy, dość kontrowersyjny i krytyczny, w którym autor pisze między innymi (przyp. aut. polskim) „Kompleksem jednym z wielu jest fakt, że na świecie od dawna grają w golfa, jest to gra dla wyższych sfer, a u nas wyższe sfery nie bardzo mają co robić.” Cytat ten pokazuje, jakie w Polsce w tym czasie było nastawienie do golfa. Drugi artykuł bardziej przyjazny, zwraca uwagę na to, że nie wyższe sfery rozpoczynały w Katowickim „Starcie” organizowanie golfa na Śląsku, a grupa zapaleńców w różnym wieku i różnej profesji, której członkowie, cytując prorocze słowa autora, „radzą sobie jak mogą, a że pionierzy muszą wieść żywot ciernisty, przeto nie martwią ich kłopoty”. Wiadomości dotyczące udziału polskich zawodników w turniejach golfowych i uzyskiwanych wyników można było znaleźć tylko w czasopiśmie czechosłowackich

Z końcem lat 80 i początkiem 90-tych ubiegłego wieku warunki działalności Klubów dotowanych przez Państwo znacznie się zmieniły. Kluby nie tylko polskie przechodząc na samofinansowanie szukały różnych metod zarobków, np. poprzez organizowaniu masowych imprez, czy zawodów spartakiadowych dla różnych Zakładów Pracy, a gdy to nie wystarczało na działalność, zaczęto wyprzedawać swoje zasoby. Doprowadziło to do upadku wielu

Klubów. Zaistniała sytuacja dotknęła również katowicki Klub, co wpłynęło między innymi na dalszą współpracę z Klubem NHKG Ostrawa. Czescy przyjaciele, szukając możliwości dalszej owocnej współpracy, zaproponowali, aby dalszą wspólną działalność oprzeć o umowę zawartą między bratnimi miastami Ostrawą i Katowicami. Okazało się to jednak niemożliwie. Dalsza współpraca mogła odbywać się jedynie na zasadzie kontaktów prywatnych.

Po zniesieniu Stanu Wojennego zmieniły się nie tylko warunki finansowania sportu, ale również zwiększyła się aktywność ludzka w zakresie wypoczynku. Gdy w Stanie Wojennym tereny wokół lotniska i Parku Leśnego świeciły pustkami i gra w golfa na tych terenach nikomu nie zagrażała, to po zniesieniu tego Stanu, gdy ludzie wylegli na te tereny, które zawsze były miejscem sobotniego i niedzielnego wypoczynku mieszkańców Katowic, odbijanie piłeczki golfowej stało się niebezpieczne. Dużym utrudnieniem w utrzymaniu terenów golfowych stała się, nowo powstała w tej okolicy, stadnina koni. Galopujący jeźdźcy na koniach z tej stadniny i nie tylko, zapuszczali się na tereny golfowe, z takim trudem przygotowywane i utrzymywane przez członków Sekcji,. W krótkim czasie okazało się, że dalsze utrzymanie użytkowanych dotychczas terenów golfowych w należyтым stanie przerasta możliwości Sekcji Golfa Sportowego i należy szukać innego terenu nadającego się do budowy pola golfowego. Członkowie Zarządu Parku Leśnego na spotkaniu z przedstawicielami Klubu „Startu” zaproponowali zagospodarowanie terenów powstałych w wyniku wycinki części lasu pod budowany ciepłociąg. Wizja lokalna wykazała możliwość zaadoptowanie tych terenów na 9-cio dołkowe pole golfowe. Wspólnie z wcześniej wspomnianymi J. Cieślarem i W. Kulichem opracowano nowy projekt pola.

Zaistniałe w tym okresie warunki w Polsce i na Świecie spowodowały liczne wyjazdy członków Sekcji za granicę, bądź to na stałe, bądź to na kontrakty służbowe. W zaistniałej sytuacji zrealizowanie tego projektu stało się niemożliwe. W pewnym okresie pozostał jedynie Antoni Wala z grupką młodzieży. Stworzyli oni na zapleczu i murawie boiska piłkarskiego warunki do puttowania, chippowania i pitchowania, zaś z korony stadionu możliwość wykonywania długich uderzeń woodami. Ćwicząc w takich warunkach nie ustawano w wysiłkach pozyskiwania zwolenników do gry w golfa i w poszukiwaniu terenu do budowy pola golfowego

Długie poszukiwania i starania prowadzone przez osamotnionego w tym czasie Antoniego Wala zostały uwieńczone sukcesem w roku 1994, kiedy to jego współpracownik

z Uniwersytetu Śląskiego Marian Kupka, wiedząc o jego poczynaniach, zwrócił uwagę na tereny po PGR-owskie w Siemianowicach Śląskich, które od kilku lat nie były uprawiane i ulegały stopniowej degradacji. Wstępne rozmowy przeprowadzone przez Mieczysława Hojdę i Mariana Kupkę w Urzędzie Miasta wykazały, że Władze Miasta są skłonne do wydzierżawienia tych terenów do celów rekreacyjnych z możliwością budowy pola golfowego. Takie stanowisko Władz Miasta przyczyniło się do podjęcia decyzji o powstaniu Klubu Golfowego

Inicjatorami zwołania zebrania założycielskiego byli Marian Kupka, Antoni Wala i Mieczysław Hojda.. W zebraniu założycielskim Siemianowickiego Klubu Golfowego w Siemianowicach Śląskich a później przemianowanego na Śląski Klub Golfowy w Siemianowicach Śląskich uczestniczył ówczesny Prezydent Miasta Zb. P Szandar oraz między innymi Stefan Szostak, były członek założycielski Sekcji Golfa Sportowego K.S. „Start” Katowice.